

Festivalul George Enescu

text de Smaranda Oțeanu-Bunea

28 august – Deschiderea Festivalului George Enescu – magistrală!

La pupitru, Cristian Măcelaru, care a dăruit melomanilor și Rapsodia a II a de Enescu, și o impecabilă tălmăcire a Concertului în si minor pentru violoncel și orchestră de Dvorak – solist, celebrul Gautier Capuson – și Suita din Cavalerul Rozelor de R. Strauss.

Cristian Măcelaru – actualmente dirijor al Orchestrei Naționale a Franței și directorul Festivalului Enescu – care, cu aplomb, cu vervă, cu eleganță, dar și fermitatea gesturilor – cu siguranță, a convins!

Să recunoaștem eficiența transmisiilor TV, în direct, binevenită pentru media, presă, milioanele de melomani!

Participarea publicului, în sală, pentru adaosul bisurilor.

O deschidere magistrală, de Sărbătoare.

Totuși, mă întreb de ce nu s-a dat semnalul deschiderii, ca de obicei, cu OPUS-ul enescian.

29 august – Otello și nu numai

Sala Palatului arhiplină. Orchestra și Corul Maggio Musicale Fiorentino – lecție de perfecțiune, parcă transmisie de imprimare.

Soliștii – artiști cu experiență, dar vocea tenorului se dorea cu inflexiuni baritonale, iar vocea sopranei – a apărut ușor depășită de pretențiile finalului.

Marea „creație” a aparținut, însă, lui Zubin Mehta! Verdi a fost regalat, iar Otello continua să fie în inimile melomanilor. Pentru că Mehta crează, compune, transmite – fascinează.

Suntem la început de Festival. Pe canalele TV specializate, curg interviurile cu oaspeți, a aparut și Agenda – un bun prieten pentru melomani și presă.

Fiți conectați la eveniment!

Sunt 84 de concerte, în 24 de zile, 2500 de muzicieni!

30 august – Eroii după-amiezii: Dediu și Măcelaru

„Formido” – opusul lui Dan Dediu, a fost comandat cu ani în urmă, chiar de WDR KOLN, alături de alte 11 lucrări din toată lumea – și a avut mare succes la orchestră! O piesă scurtă, cu tablouri despre virtuozitate, lirism, despre dimensiunile contemporaneității..

Dediu s-a gândit la frică – spaimă, a trecut lejer de la discursul tonal, la modal, la spectral – și în 5 minute a cucerit ieri, după-amiază, și audiența Ateneului Român!

Iar Cristian Măcelaru, încă o dată a convins că este superprofesionist, că știe exact toate detaliile opusurilor, că preferă gestului dirijoral spectaculos, urmărirea partiturii în amănunt, și a implicării fiecărui instrumentist.

Așa ne-am bucurat și de Mahler – fragmente din Cornul Minunat al Băiatului – mai ales că ne-am reîntalnit și cu unul dintre baritonii celebri, dedicați liedului – Matthias Goerne, și cu povestea Prințului Cioplit în Lemn, de Bartok – ambele creații inspirate din folclor.

Repet: într-adevar eroii concertului au fost:

Dan Dediu și Cristian Măcelaru – la pupitrul Orchestrei simfonice WDR- KOLN.

Ps – Felicitări TVR Cultural, pt interviuri, prezentări.

31 august – Orchestra Filarmonică Cehă

Unul dintre cele mai vechi ansambluri de gen, din lume, dirijat în 1896, la lansare, chiar de Dvorak!

Un ansamblu cu personalitate, cu partide performante, cu instrumente de top, instrumentiști cu experiența partiturilor celebre. Iar Manred Honeck, care a dirijat ani buni și la Pittsburg, era clar, încântat de împlinirea tuturor momentelor – așa cum le-a gândit. Un dirijor care colaborează cu fiecare instrumentist, pătrunde în partituri și extrage ideile, intențiile compozitorului respectiv.

Dirijor – orchestră, au colaborat excelent cu surorile Katia și Marielle Labeque (două pianiste), în concertul lui Dessner (minimalism american, dar și nostalgii romantice) – pentru că cele două pianiste (care au declanșat interesul compozitorilor pentru acest gen) – impun și momentele de virtuozitate, de visare...

Și, mai ales, au dăruit cea de a 5 a Simfonie în Mi minor, de Ceaikovski, într-un comentariu elevat, excelent marcat de evenimente, fiecare culme fiind cucerită cu tact, cu eleganță.

O să ne mai amintim de aceasta după-amiază enesciană!

1 septembrie – secvențe din Vara Magică la TVR Cultural

Excelenta idee la TVR Cultural! În suita de transmisii de la Festivalul Enescu – un cadou de la TVR Cultural – secvențe Vara Magică!

O reîntalnire cu *VIOLONCELISSIMO*, cu talentații elevi-studenți-absolvenți ai lui Marin Cazacu!

Cum să nu te bucuri?

Ai reascultat „Libertango” de Piazzola – inspiratul aranjament al lui Cazacu, o pagină Villa Lobos – cel mai cunoscut compozitor argentinian, o Suită folclorică, „Alla Turca” de Mozart. Sub bagheta lui Cristian Mandeal, chiar și „Passacaglia” de Haendel, și „Sardana” de Pablo Casals.

Un ansamblu mereu tânăr, performant, cu violonceliști de talent din țară, din lume –acolo unde elevii lui Cazacu au lansat acolo școli de violoncel!

De 30 de ani de ani – *VIOLONCELISSIMO* cucerește, convinge, iar surprizele repertoriale nu mai conțin.

Un concert LIGETI!

La Ateneu, Ansamblul francez Intercontemporain, a oferit un program Ligeti, pentru că se împlinesc 100 de ani de la nașterea marelui compozitor, pentru că au în repertoriu numeroase opusuri Ligeti, pentru că Ligeti s-a născut la Târnăveni – Mureș.

Interesant că, fondatorul ansamblului, Pierre Boulez, a marcat trasee clare formației, de la bun început, care au fost respectate de toți cei care s-au succedat la pupitru. Anume: să fie o pledoarie clară pentru muzica nouă – el având Școala de la Darmstadt, alături de Stockhausen, Nono, Ligeti – o formație care să atragă condeiele tinere, publicul tânăr.

Și, chiar dacă la TV Cultural nu s-a transmis, la Ateneu a fost mult entuziasm.

Chiar aș plasa în topul celor 4 momente – Concertul pentru violoncel și orchestră – o muzică plină de surprize, un dialog permanent cu instrumentiștii, o emoție care se transmitea, indiferent de limbajul modern.

Deci, un ansamblu dedicat stimulării creației noi, cu turnee în toată lumea, cu premii, cu înregistrări de colecție: *INTERCONTEMPORAIN*, dirijat de Pierre Bleuse, solist – violoncelistul Renaud Dejardin.

Precis, o să-i mai ascultăm!

2 septembrie – Christian Badea, despre Enescu, și nu numai...

Da, un interviu înaintea concertului în care Christian Badea dirija Orchestra Teatrului Capitole din Toulouse!

Ce am reținut, dincolo de laudele aduse Orchestrei franceze, dar și Corului de femei de la Radio?

Bucuria sa, că deschide seara cu Poemul Isis de Enescu, (orchestrația maestrului Bentoiu) – pentru că este vorba de o compoziție evocativă, de atmosferă, de o rară frumusețe, care doar în câteva minute te transpune în altă lume...Apoi rulează „Tzigane” de Ravel, „Poemul” de Chausson – avându-l solist pe faimosul Renaud Capusson, piesa cântată des de Enescu. Iar în final, „Simfonia a 3 a” de Saint Saens.

Cu alte cuvinte, Enescu – Ravel – Chausson – Saint Saens – giganți ai muzicii, dăruiesc prin concertul său, o lecție de artă și rafinament a culturii franceze!

Nu te îndeamnă să visezi, să construiești ?

3 septembrie – Nu ratați Ateneul de noapte!

Oricum, verificați, pentru că mai sunt neprevăzute, dar este pe afiș – pianistul turc Fazil Say.

E pianist virtuoz, a studiat și cu Alfred Cortot, s-a instruit și în Turcia, și în Germania, a colaborat cu filarmonici celebre – Israel, New York, Sankt Petersburg etc.

Dar, Fazil Say este și compozitor, a convins publicul cu cea de a 3 a Simfonie „Universul”, iubeste și jazz-ul, iar lumea îl știe și pentru pledoariile lui convingătoare în favoarea drepturilor artiștilor!

Chiar i se spune „avocatul”!

Pe podiumul Ateneului, însă, la ceas de noapte, vine la întâlnirea cu noi – pianistul Fazil Say!

4 septembrie – Ritual. Final de concert!

A trecut o săptămână! În Sala Mare, Ateneu, în București, în țară, fenomenul Festival invită nonstop spectatorii. Dacă ați observat, la marile orchestre, conduse de celebre baghete, e un anume Ritual – chiar și în finalul concertului. Am în minte Filarmonica Cehă, dirijata de Mandred Honeck.

S-a încheiat cea de-a 5 a Simfonie de Ceaikovski. Aplauze, ovații pentru bagheta, pentru una dintre cele mai vechi orchestre.

Când entuziasmul melomanilor s-a mai domolit, dirijorul s-a întors către ansamblu, și a invitat partidele, pe rând, să salute publicul, să primeasca și ele aplauzele cuvenite. Când și acest moment a fost depășit, Maestrul Honeck, discret, a părăsit podiumul. Câteva clipe, și ușor- ușor , și instrumentiștii s-au mobilizat, ai început să strângă viorile, trompetele, etc. Este clipa în care și sutele de fani Ceaikovski încep să-și facă drum spre plecare. Dar, nimeni- nimeni nu se grăbește!

Este, parcă, marele respect pentru magia muzicii.

5 septembrie – Gewandhaus Orchester – la Ateneul Român!

Cea mai veche orchestră din lume, fondată în 1743. La pupitru s-au aflat, de-a lungul timpului: Furtwengler, Bruno Walter, Kurt Masur.

Premii, nominalizări, colaborări cu prestigioase case de discuri. Un sunet unic, o personalitate distinctă, un repertoriu uriaș (peste 200 de opusuri) – prima opțiune, Bach, cicluri Beethoven, Bruckner, Wagner...Golden Disc!

Un concert al orchestrei Gewandhaus – o lecție fantastică! Iar lângă ansamblu, ființează un octet, un cvartet, un cvintet de suflători. Sigur, din programul Festivalului, două concerte – nu lipsește „Preludiul la Unison” de Enescu. Alături de Bruckner, Schubert, Berwald, dirijor Herbert Blomstedt. Gewandhaus Orchester are stagiune la sala ei din Leipzig, la celebra Thomaskirche.

Astăzi și mâine – cântă la Ateneul Român!!

6 septembrie – Preludiul la Unison

Mă gândesc că „Preludiul la Unison” este leitmotivul Festivalului. Iar cum a sunat, a fost incredibil.

Gewandhaus Orchester, la pupitru Herbert Blomstedt – a trăit partitura: multă emoție, căldură, sublinierea fiecărei fraze, idei – care să te plaseze în lumea enesciană. Un moment teribil, pe care nu-l doreai terminat. Lumea lui Enescu, în festival, și nu numai.

Pentru că vine Cristian Măcelaru, și declară în mai multe convorbiri, în calitate de director artistic al festivalului, de director al uneia dintre cele mai prestigioase orchestre – Orchestra Națională A Franței – că a început un proiect Enescu – care, pentru el, este prioritar! Asume : Înregistrarea integrală a muzicii simfonice enesciene!

Mai mult, a terminat de înregistrat cele trei simfonii, rapsodiile – care sunt, și după părerea lui, de o frumusețe răvășitoare...Dar drumul e lung, începe colaborarea cu casele de discuri.

În final, spune dirijorul, se va afirma că „Enescu este cel mai mare geniu al secolului XX – în materie de muzică! Opusurile enesciene? Inteligență, rafinament, complexitate, simplitate și, în același timp, experiență și profunzime emoțională!”

7 septembrie – Viața lui Cristian Măcelaru – scenariu de film

Am prins câteva interviuri, pe TV TIMIȘOARA. Unul, într-o desfășurare elegantă, reporter o distinsă doamnă – cu Cristian Măcelaru. Are dirijorul nostru un har de a povesti...spunea că de la 17 ani a plecat din țară, în SUA, cu o bursă. A studiat, a terminat Conservatorul, peste timp s-a stabilit la Huston, a devenit profesor la Universitate. Era talentat violonist, cântase în orchestre, în ansambluri camerale. La un moment dat, a aflat de Concursul de dirijor de la Philadelphia. S-a dus. Competiție grea, zeci de candidați, opusuri dificile – vezi Brahms. A ajuns în finala, avea un an la dispoziție pentru definitivare... Cine a convins conducerea că românul este cel mai pregătit, mai potrivit pentru ansamblu?

Orchestra !

A devenit dirijor asistent și a rulat 25 de concerte!

La fel s-a întâmplat, după ceva vreme, și la Orchestra Națională a Franței...Tot Orchestra a hotărât, l-a apreciat și ca violonist, și pentru experiența cu orchestre mari, cu ansambluri

camerale. Nu se mai doreau baghete care să nu țină seama și de experiența instrumentiștilor. Iar în Cristian Măcelaru vedeau tânărul muzician cu un dialog deschis, dornic să descopere esența opusurilor, să construiască împreună.

O colega dintr-o formație camerală, chiar l-a sfătuit, să fie apropiat, să fie suporterul orchestrei.

Cristian Măcelaru! Azi, directorul artistic al Orchestrei Naționale a Franței, al Festivalului Internațional George Enescu, al altor importante ansambluri!

„De ce îl iubesc pe Enescu? Sigur, e român, eu sunt român... Dar, peste toate, este cel mai mare compozitor!”

8 septembrie – Zubin Mehta

Da, Maestrul Mehta – decorat, și numit președinte de onoare al Festivalului!

Ministrul Culturii, doamna Raluca Turcan, i-a oferit maestrului, la scenă deschisă, Ordinul cultural „Pentru merit”, în grad de Comandor, și l-a numit președinte de onoare al Festivalului „George Enescu”!

Zubin Mehta – iubește țara noastră, publicul românesc, despre care spune că este „entuziast”, vine la noi, din 1964, întotdeauna cu programe consistente, elevate. Vezi participarea sa, zilele trecute, alături de Orchestra și corul Maggio Musicale Fiorentino. Să numim doar concertul de marți, 29 august: Preludiul la opera Oedip și, mai rar auzita, Resurecția – simfonia nr. 2, de Mahler!

Ce se poate mai interesant: de la geniul enescian, la frământările lui Mahler – o partitură complicată, cu neașteptate intervenții, cu extinderea formei clasice, a sonorităților știute, pentru comentarii aprinse (cor, orchestră, două soliste), despre înviere, despre datoria de a nu abandona, când drumul e greu??

Pagini mahleriene, magistral conduse de bagheta lui Zubin Mehta, tălmăcite de celebrele ansambluri cor – orchestra, de solistele Christiane Karg, Michele Losier – care, în final își unesc vocile cu armoniile orgii. Și, la un moment dat, chiar se disting și versurile unui poet german, care susține, că întotdeauna există șansa unui nou început!!

9 septembrie – Program încărcat, dar plin de surprize!

La ora 16:30, recital de pian.

Kirill Gerstein, care propune opus-uri de Stravinski, Schubert, Ligeti, Liszt.

Iar seara, la Sala Palatului – Gothenburg Symphony Orchestra, în cadrul ciclului „Mari orchestre ale lumii”, vă oferă creații semnate de Boulanger, Beethoven, Stravinski!

În fine, la ora 18:00, din nou în Hall-ul Ateneului – o întâlnire cu oaspeți ai Festivalului, cu critici muzicali, muzicologi.

Sunteți invitați la: o lansare de carte – eveniment, discuții, premieri.

Intrarea liberă.

10 septembrie – Premii de excelență

Costin Popa – un remarcabil publicist, critic muzical exigent, cu o scriitură clară, echilibrată. A scris 15 cărți, printre care: Spiess, Centenar OPERA, Dictionarul soliștilor lirici și, mai ales, evenimentul festivalului – 10 ediții, Festivalul Internațional George Enescu! Pentru prima oară, în cadrul unei astfel de sărbători – lansarea unei publicații care să conțină peste 300 de cronică, interviuri, relatări – „aur” pentru istoria muzicii.

Așa că, ieri după amiază, după recitalul de pian, în hall-ul Ateneului, în fața standului Cărturești – a avut loc lansarea oficială! Cuvântul de deschidere – directorul interimar Artexim – Cristina Uruc. Iar, subsemnata, în calitate de președinte al Fundației OEDIP, după Laudatio, a oferit colegului nostru – Premiul de Excelență „David Ohanesian”.

Apoi Luminița Arvunescu – președinte UNICRIT- punctând subiectele cărții, deasemenea, a dăruit domnului Popa – încă un premiu de excelență.

Și, pentru că l-am sărbătorit și pe Mihai Constantinescu – director ARTEXIM, timp de peste 3 decenii, care a predat de curând ștafeta Cristinei Uruc, Fundația OEDIP, multumindu-i pentru remarcabilele succese, declarându-l unul dintre „arhitecții României muzicale”, i-am înmănat, în aplauzele participanților la acest moment special – premiul de excelență „Cornel Țăranu” – mare compozitor, cel care a creat ARS NOVA, Festivalul Muzical Clujul modern, cel care a finalizat, după schițe, capodopere enesciene.

Un eveniment unic, plin de emoții: lansare de carte, premii de excelență, care purtau și numele unor maeștri ai muzicii...Doi laureați, apreciați și de melomanii români, și de vedete internaționale.

Nu departe de câteva zile, Zubin Mehta, vorbind despre Mihai Constantinescu: „E prietenul meu! Sper ca agenția să aibă, în continuare, succes. România? Public entuziast, condeie remarcabile!!”

11 septembrie – Festivalul „George Enescu”

Săptămâna începe în forță!

Filarmonica din Viena, dirijor Jakub Hrusa, a venit cu un consistent program: de la

Brahms și Dvorak – ziua 1, la Janacek, Enescu, Rachmaninov – ziua 2, adică astăzi.

Vă dați seama, că suntem extrem de atenți, cum va fi tălmăcita Suita nr. 1 în Do major, op. 9, de Enescu... O lucrare scrisă la Paris, în care se vede clar cum Enescu este preocupat de simfonizarea suitei neoclasice și, la fel ca și în cea de a 2 a Suită, opus 20, demonstrează că piesele sunt gândite pentru orchestră, nu transformate din creații pianistice. O stilistică neoclasică, dar care vizează modernitatea, exigențele vremii. Care

aduce în prim plan, talentul de simfonist al virtuozului violonist Enescu: inspirația, mare finețe, vigoare..

Enescu, în repertoriul vienez, al celebrei Filarmonici din Viena!

Una dintre marile orchestre ale lumii, care de la înființare, 1942, și până în prezent a colaborat cu baghete celebre: Mahler, Furtwangler, Karajan, Maazel – nu mai vorbim de soliști, de repertoriul care a uimit milioane de melomani.

O zi specială, alături de Enescu, de o orchestră de top!

12 septembrie – Kopacinskaia!

Am văzut-o, cu ani în urmă, la Sala mică a Palatului! Cine poate s-o uite pe Patricia Kopacinskaia?

O explozie de talent – violonistă, povestitoare, dirijoare – o muziciană din Republica Moldova, care imediat a cucerit occidentul, și e nelipsită de la marile festivaluri!

Neaparat trebuie ascultată, astăzi și mâine după-amiază, la Ateneu!

Are invitații în toată lumea, oferte de nerefuzat, premii importante, contracte cu celebre case de discuri. Azi trece, în concert, de la un psalm bizantin la Schubert – în orchestrație modernă, se întoarce la Gesualdo. Iar mâine – este programul ei preferat: Schoenberg – Pierrot Lunaire, Milhaud – Joc pentru vioară și clarinet, Bartok – duo pt viori.

Acum câțiva ani a apărut desculță pe podium ... Dar asta era un detaliu neînsemnat, față de talentul și fantezia ei!

Programul ei?

Vineri – va sui pe scena Palatului Culturii din Dresda!

Duminică – este asteptată de public, de Filarmonica din Cologne!

Ce înseamnă un Grammy 2018, pentru ea? ...doar o treaptă, în ascensiune!

La noi se simte ca acasă!

13 septembrie – Muzică românească nouă – în repertoriul marilor formații!

Într-adevăr, prin 90, creația românească, avea în festival programe separate. A fost o formulă...Dupa aceea, s-au dorit programe speciale cu opusuri contemporane, unde figurau și creațiile noastre.

Ce observăm acum? Integrarea componisticii noastre de ultimă oră – în concertele obișnuite, împreună cu paginile consacrate ale muzicii contemporane. Fără îndoială, o abordare binevenită pt condeiele noastre, pentru celebre formații de diverse calibre.

Așa au intrat, și intră în atenția publicului, a interpreților celebri-orchestre, soliști: Formido de Dan Dedi, Cercar la nota de Cornel Țăranu, În Lumina sunetului centenar de Vlad Ulpiu, Simfonia a II a de Viorel Munteanu, Cristiane de Dan Buciu.

În total, 12 creații românești, care au deschisă calea circuitului internațional. La care se adaugă oferta celor patru concerte camerale propuse de Uniunea Compozitorilor și ARTEXIM, în care pot fi aplaudate 30 de condeie din toate generațiile.

Am trecut de mijlocul festivalului. Mai sunt 11 zile. În continuare, sălile sunt arhipline!

15 septembrie – Muzicienii din Zurich

Ei au captat atenția melomanilor, la Ateneu, ieri după-amiază!

Muzicieni de clasă, conduși de un excelent violonist, dirijor – Daniel Hope. Cel care a gândit, pentru Zurich Kammerorchester – un program divers, cu tentă caleidoscopică, de la Bach la un slagăr newyorkez... Pentru că, alături de W. Zimmerman, a oferit Concertul ptentru două viori și orchestră în re minor de Bach – o variantă mai specială, dar care atrage atenția. Cele două Intermezzi op. 12, de Enescu – scheciuri meditative, romantice, scrise pentru orchestra de coarde prin 1902-1903, cu indicația „Foarte lent” -și, dirijate de Enescu, 7 ani mai târziu, chiar la Ateneu.

Alte compoziții semnate de Glass și Part pentru ca să lanseze impetuos, mereu dinamizând discursul lui Mendelssohn – celebrul Concert pt vioară și orchestră în re minor!

Daniel Hope este un muzician total: bagheta sigura, indicații clare, un violonist virtuoz, care-și pune amprenta pe fiecare opus. Este, până la urmă, un Showman care ține publicul în priză și cu toate confesiunile lui, bine primite. Declara că a închinat Concertul, împreună cu orchestra sa de top, lui Menuhin – elevul lui Enescu, discipolul lui Enescu. lubește publicul nostru, este onorat să cânte sub cupola Ateneului. Mai mult, încheie concertul cu opusuri de Elgar – Silvestri – Bartok – prețuite și de

Menuhin, și de Enescu. Pentru ca, în final să surprinda cu „September” – o pagină de revistă.

Publicul îl aplaudă. A fost, parcă, o întâlnire pentru prieteni, și-ți rămân în minte armoniile enesciene, și arcușul lui Daniel Hope, și totala implicare a strălucitei orchestre, a muzicienilor din Zurich!

*Pe ce vioară cântă? Guarnieri 1742

*De ce a propus Bach?

La prima ediție a Festivalului Enescu, Menuhin – Oistrach, sub bagheta lui George Georgescu – au cântat Bach!

17 septembrie – Festival Enescu

„A fantastique festival” – „A great celebration” – Așa declară oaspeții! Se împlinesc 65 de ani de la prima ediție, sărbătoarea a cuprins țara!

Filarmonica din Arad l-a avut invitat pe violoncelistul Benjamin Kruithof – în Concertul de Schumann, dar, s-a propus, sub bagheta lui Alexandru Ilie, și Simfonia a 9 a de Dvorak.

La Botoșani, Royal Camerata – dirijor Constantin Grigore, solista, violonista Alexandra Conunova, au avut în repertoriu Vivaldi, Piazzolla. Iar Filarmonica a dăruit Rapsodiile enesciene și Concertul pentru vioară și orchestră de Bruch, solist Ștefan Aprodu.

La Brașov – recitalul „Enescu pentru fiecare”, Ștefan Ignat – bariton, Remus Manoleanu – pianist.

La Constanța, Centrul multifuncțional: Recitalul „Enescu și 1001 de nopți in french style” cu Raluca Pasquettin Pescaru – mezzosoprană și Andreea Bratu la pian.

La Craiova, Filarmonica Oltenia, dirijată de Jacek Rogala – opusuri de Kurpinski, Schumann, Grieg.

La Cluj, la Academia de Muzică: Creații de compozitori clujeni, recitaluri camerale.

Nu lipsesc din program nici Filarmonicile din Ploiești, Râmnicu Vâlcea, Satu Mare.

Vom reveni, ne ghidăm după agenda Festivalului. Măine începe ultima săptămână din Festival.

În capitală, la Ateneu, la Sala Palatului, mii și mii de melomani.

18 septembrie – Festival Enescu

3500 de artiști, 51 de orchestre din 16 țări, 90 de concerte în București, 150 de soliști, peste 60 de dirijori, Biroul de Presă al Festivalului are datele la zi!

Ecou maxim în lume! Cel mai important eveniment artistic pe care România îl oferă lumii întregi!

Festivalul – aflat la a 26a ediție, construit an de an, de la lansarea sa în urmă cu 65 de ani, cu mare responsabilitate, cu profesionalism – a adus întotdeauna pe podium celebre formații, baghete, soliști vocali, instrumentiști, s-a adresat melomanilor de toate vârstele. Este comparat cu Festivalurile de la Salzburg, BBC Proms, iar participanții au recunoscut largă audiență, interesul major al publicului. Nu mai vorbim de fascinația Ateneului.

Harta Festivalului? Să completăm lista orașelor numite în relatarea de ieri cu Sinaia și Târgoviște.

Ce s-a cântat, de exemplu, la Târgoviște?

Andante Youth, orchestră, dirijor Tiberiu Dragoș Oprea, soliștii – violonista Yasmina Militaru, violoncelistul Octavian Lup, pianista Sarah-Alexandra Nidelcu – se spune că, spre bucuria publicului, au propus opusuri de Enescu, Ceaikovski, Beethoven.

Succes! Ne vedem după-amiază, la Ateneu – Manchester Camerata! Concertul se deschide cu Enescu – Rapsodia Română, op. 11!

19 septembrie – Festival Enescu

„Nu dați vina pe public!” Așa spunea odată simpaticul dirijor Vasili Petrenko, și arăta spre orchestră, interpreți: „Totul este calitatea interpretării, atunci ai publicul cu tine...!”

O să amintiți că Petrenko are experiența Liverpool. Dar, cine nu face sondaje, nu află cui se adresează orchestra, instrumentiștii cu care colaborează.

Ieri după-amiază, la Ateneu, Camerata Manchester! Este vestită pentru spiritul inovator. Chiar membrii ei spun că fac muzică pentru că vor schimbare! Cântă în spații deschise, dar și în săli minuscule, se deplasează la case de copii, case pentru bătrâni, spitale.

„Noi credem că marea muzică este oriunde” – spunea dirijorul, amintind că instrumentiștii lui sunt chemați în toată lumea, la festivaluri, în centre importante, dar nu renunță nici la cei aflați în suferință, în spitale. Și tot Gabor Takacs-Nagy se confesa că ei cercetează tot timpul, inovează, lansează sesiuni originale.

„Muzica poate vindeca. Muzica poate trezi imaginația. Instrumentiștii Cameratei crează, au curaj, inițiativă, știu să se adreseze melomanilor de toate vârstele!”

Camerata Manchester este plasată în top-ul formațiilor camerale din Anglia. The Times declară că este „unul dintre cele mai aventuroase ansambluri”. BBC o numește „orchestra britanică deschizătoare de drumuri”.

Deci, Manchester Camerata la Ateneu! Un program consistent: Enescu, Mozart, Nyman – o compoziție mai excentrică, pentru soprană, saxofon și orchestră (solista Theodora Brody) și monumentală simfonie a patra de Beethoven.

Program dificil, pretențios, pentru un public informat, care nu ratează niciun eveniment. Așa că pot fi păreri diverse despre reorchestrația Rapsodiei Române, op. 11, despre dialogurile mai puțin șlefuite, uneori dure, ale celor două plane din Concertul de Mozart.

Sala arhiplină, aplauze, sute de păreri!

20 septembrie – Festival Enescu, Generozitatea!

Suntem în ultima lună a Festivalului! Nu uităm însă cuvintele lui Cristian Măcelaru, director artistic, pe care le-a rostit de la bun început. Sigur, era preocupat de anume strategii manageriale, dar să și continue, bineînțeles, ceea ce predecesorii săi au experimentat cu succes. A tot vorbit despre accesul la muzică pentru tineri, pentru publicul larg – ceea ce s-a și văzut în programele pentru familii, copii – nu numai în capitală, dar și în numeroase orașe. De asemenea, colaborarea cu o bogată paletă de

tinere talente. El a repetat mereu, că trebuie să înțeleagă fiecare, că muzica este pentru toți, are o largă adresabilitate, muzica nu este numai pentru cei instruiți. Mai mult, după opinia sa, motto-ul acestei ediții cu numărul 26 este **generozitatea!**

Artiștii dăruiesc – cei mai tineri melomani descoperă minunate pagini de Bach, Mozart, Enescu, Stravinski, Mahler. Este circuitul la care visa Enescu, om de o aleasă generozitate, care a sprijinit tineri. Enescu, mentorul lui Menuhin, pe care l-a considerat discipolul lui! Enescu, profesor, pedagog excelent.

Artiștii dăruiesc – tinerii vor respira marea muzică alături de Mehta, de o orchestră precum Gewandhaus, de Martha Argerich. Cu alte cuvinte, oameni care au scris și scriu istoria muzicii vor fi alături de ei.

Generozitatea lui Enescu!

Generozitatea Festivalului!

21 septembrie – Festival Enescu

Piața Festivalului – tinerețe, varietate stilistică, energie!

A început duminică, 17 septembrie! A dat tonul Orchestra Filarmonicii „Dinu Lipatti” din Satu Mare, dirijor Azis Sadikovic, solist violoncelistul Constantin Borodin.

Luni, după cum arată agenda – Opereta Stars, cap de afiș cunoscuta soprană Bianca Ionescu, care a cântat valsul „Voci de primăvară” de J. Strauss. Culmea, o compoziție dedicată la 1883 unei soprane vieneze, cu numele de scenă Bianca Bianchi. Apoi, alte 8 momente din operele celebre (Kalman, Zeller, Dendrino, Comisel), plus recitaluri camerale.

Marți – întâlnire cu bursierii Fundației Regale Margareta a României, un recital de pian – Mădălina Pasol, și Legends pentru flaut și percuție, cu Matei Ioachimescu, Irina Rădulescu, Andrei Duță.

Miercuri – „De la muzica Renașterii la muzica clasică, electronică”.

Joi – venim să ascultăm Filarmonica „Serghei Lunchevici” din Republica Moldova, dirijor Mihail Agafita!

Da, asta trebuie spus, Piața Festivalului, întotdeauna a fost o adiere de primăvară! Aș numi-o după valsul lui J. Strauss – „Voci de primăvară”.

Primăria Capitalei, prin ARCUB – excelent manager, inspirat creator de proiecte culturale, a adus multă tinerețe, varietate repertorială, energie, vibrație, succes maxim!

Cineva a spus că Piața Festivalului e gratis – nu e gratis, domnilor, e un proiect ambițios care cere eforturi financiare, dar merită! Are intrarea liberă – e mai corect spus. Si, nu mai vorbim de zecile de ore de repetiții ale muzicienilor, dar publicul e generos

8 zile – 8 evenimente surpriză! Publicul de toate vârstele, aplaudă! Ovaționează!

22 septembrie – Festival Enescu

Piața Festivalului – arhiplină! Moldovenii – mare succes!

Dacă mergeți la Chisinău, pe strada Mitropolit Varlaam nr. 78 se află sediul Filarmonicii (acum în reconstrucție). Arcade, coloane, solemnitate. Aici au fost excelent primite simfonice din toată lumea, dar și celebri dirijori, soliști, compozitori, de la Filarmonica din București, la orchestra din Leningrad, nume precum Sostakovici, Richter, Oistrach. O instituție respectată, iubită, care aduce la rampă și un ansamblu folcloric și Corala Doina, lansează, pe lângă repertoriul academic, și jazz, și estrada, și un festival al muzicii noi. Turnee în Germani, Italia, Portugalia, peste 800 de concerte, un colectiv de 80 de instrumentiști profesioniști.

Filarmonica „Serghei Lunchevici” – fondată în 1940! Istorie bogată, dar și o agendă remarcabilă, și sub bagheta tânărului Mihail Agafița – energic, dinamic, care conduce în forță. Este absolvent și al Universității de Muzică din București, clasa Dumitru Goia, și a dat și masteratul. Are la activ sute de concerte în toată lumea, din 2013 – prim dirijor și director artistic, decorat în 2021 și cu premiul de excelență!

Programul Pieței Festivalului? De la suite de balet de Ginastera, la Oblivion de Piazzola, la Dans spaniol – de Falla. Plus Fantezia „Carmen”, Macarena, Rapsodia nr. 2 de Liszt, dar nu puteau lipsi: Gerswin – Un american la Paris, Bernstein – West side story, până la Sărbătoarea Românească a lui Constantin Rusmac.

Sigur, Agafița – bagheta sigură, energică, inspirată, a construit un repertoriu pentru Piața Festivalului – pagini de mare popularitate, de la hit-urile latine, la cele americane, engleze, la arii celebre de operă, aducerea la rampă a soliștilor – de la acordeon, vioară, la voci, bandoneon.

Succes total! Moldovenii au fost primiți cu brațele deschise, la 8 seara, lumea fremăta de nerabdare.

Felicitări Primăria Capitalei! Felicitări ARCUB!

Poate însă, Agafița, pe viitor, pentru a nu sparge magia muzicii – ar mai putea reduce din numărul prezentărilor vorbite – doar erau vreo 20 de momente. Așa cum, maeștrii de sunet, trebuie să regleze volumul, pentru ca să fie reliefate și contrastele.

Încă o dată: Moldovenii au fost ovaționați, aplaudați! Sunt așteptați oricând, aici, în România!

23 septembrie – Festival Enescu

Fantastici! Violonista Anna Tifu, violonistul Răzvan Popovici, la pupitru Roberto Abbado.

leri, penultima zi: întâlnire cu Orchestra Teatrului Comunal din Bologna. De fapt, o instituție de prestigiu în care funcționează și cor, și operă (în 1871 au prezentat Lohengrin de Wagner!).

Dirijor Roberto Abaddo – maestru al baghetei, nume faimos din familie de muzicieni, fără exces de spectaculozitate, dar ferm, exact, cu simțul sonorităților rafinate. Ce ne-au propus? Balada pentru vioară și Orchestra de Enescu – acea pagină profundă care mereu, la zile speciale, îl reprezintă pe George Enescu pledând pentru dragoste, prietenie.

Solista Anna Tifu – perfectă, convingătoare. Apoi Mozart, Simfonia concertanta în Mi Bemol Major, pentru vioară, violă și orchestră, K364, soliști: Anna Tifu și Răzvan Popovici. Deși nu au mai cântat împreună, au fost fantastici! Și în Mozart, și în Passacaglia lui Halvorsen, un feeling al tălmăcirii scriiturii mozartiene, al dialogurilor, al completării ideilor, rafinament până la stingerea sunetului. Pagini de virtuozitate, briant rulate de către cei doi soliști români – care au acum carieră internațională, sunt cunoscuți, sunt mereu invitați la celebre orchestre. Cred că un Ateneu întreg dorea ca cel puțin Passacaglia să fie repetată. Iar în final – Pastorală beethoveniană, gândită de Abaddo – o încântare! Cele 5 părți au trecut ca fulgerul, marcând elegant tablourile. Vezi pregătirile de sărbătoare, furtuna, curgerea apei, cântecul păsărilor, până în finalul care topește toate gândurile!

O orchestră bine instruită, profesioniști de top, o baghetă pe care vrei să o revezi; și Pastorală, și bis-ul supercunoscut – adică, bucurie!

Și, pentru informarea dumneavoastră, știți cine a fost prim dirijor vreo 13 ani și a format orchestra bologneză? Sergiu Celibidache!

24 septembrie – Festival Enescu. Final

Succes pentru România! Succes pentru muzica românească!

Astă seară, la Sala Palatului – gong final: Orchestra Regală Concertgebouw, Corul academic Radio, Corul de copii Radio. Dirijor Klaus Makela. În program: Enescu – Uvertura de concert pe teme populare românești, Mahler – Simfonia a 3a în Re Minor. Solista: Mezzosoprana Jennifer Johnstone.

Concertgebouw – una dintre marile orchestre ale lumii! Are cam 250.000 de spectatori pe an.

Academia Orchestrei modelează non stop tinere talente de pretutindeni, este o onoare pentru noi să o reascultăm!

Final grandios! C. Brăiloiu spunea că „Enescu este sufletul nostru, este inima noastră!”, iar Cristian Măcelaru sublinia că Enescu este un geniu, este cel mai mare compozitor al secolului nostru.

Da, se încheie în această seară călătoria Festivalului Internațional „George Enescu” 2023. Nu tragem linie să adunăm, dar Enescu s-a cântat din plin, și în concertele românești, și în ale oaspeților. S-au aplaudat celebre orchestre ale lumii, au fost și

programe pentru familii, copii, pentru muzică nouă, nu numai în capitală, dar și în numeroase orașe ale țării, chiar și în locurile unde a trăit Enescu.

Se trage cortina! Rămânem cu gândul la ce va fi!
Tot românul visează la o producție nouă Oedip, semnă de secolul nostru, care să atragă
ca un magnet melomanii pământului!
Tot românul visează să avem la București – care este gazda celui mai important festival
închinat muzicii clasice, și nu numai – o sală modernă de concert, în care și cei din ultimul
rând să înțeleagă, dacă se poate, și ce se petrece pe scenă.

Reiau cuvintele lui C. Măcelaru – director artistic: „Enescu este cel mai mare compozitor
al secolului nostru! Nu spun aceste vorbe pentru că sunt român. Asta-i realitatea!” și acele
gânduri ale unui savant, C. Brăiloiu: „Enescu este sufletul nostru, este inima noastră!”

Să fie bine!